

KUMPEL

6-10 LAT

DLA POLONII

E-MAGAZYN DLA DZIECI POLONIJNYCH Z CAŁEGO ŚWIATA

WYDANIE 4/2021

Fantastyczni,
bo DWUJĘZYCZNI!

ŚWIĘTUJEMY: Polskie tradycje bożonarodzeniowe

CZYTAM I WIEM: Rok pełen przysłów

WIEM WIĘCEJ O POLSCE: Symbole narodowe

W ŚWIECIE LEKTUR: „Zaczarowana zagroda”

POZNAJEMY SIĘ: Lena, Rosa i Nina z Holandii

JEST TAKA SZKOŁA: Polska Szkoła im. Jana Brzechwy w Soignies
oraz Young Polonia Academy w Clifton NJ

KONKURSY I AKCJE dla polonijnych dzieci i ich rodziców

Cześć!

Przed Wami ostatni w tym roku numer „Kumpla dla Polonii”. Cieszymy się, że mogliśmy zagościć w Waszych domach i szkołach. Że z nami uczyliście się języka polskiego i poznawaliście Polskę. Dziękujemy, że do nas pisaliście, że chcieliście opowiedzieć nam o sobie i swoich polskich szkołach. Tyle wspaniałych historii, tyle niesamowitych dzieci, tylu niezwykłych nauczycieli, rodziców, dziadków...!

W tym numerze będzie troszkę świątecznie i zimowo. Ale nie zabraknie też ciekawostek o Polsce: o symbolach narodowych, niezwykłych miejscach, które warto zobaczyć, o wydarzeniach, które były znaczące. Będą też malowanki i żarciki, które tak bardzo lubią dzieci. Zapraszamy do czytania!😊

Ponieważ zbliżają się Święta i Nowy Rok, chcemy Wam też złożyć życzenia. Bądźcie zdrowi, uśmiechnięci i dumni z bycia Polakami. Mierzcie wysoko i spełniajcie swoje marzenia!

Zapraszam do czytania,
Agnieszka Wyganowska
redaktor naczelna
„Kumpel dla Polonii”

CO ZNAJDZIESZ W NUMERZE?

- s. 4 **ŚWIĘTUJEMY:** Polskie zwyczaje bożonarodzeniowe
- s. 6 **CZYTAMI WIEM:** Rok pełen przysłów
- s. 8 **POŚMIĘJMY SIĘ:** Świąteczne pogaduchy zwierzaków😊
- s. 10 **W ŚWIECIE LEKTUR:** „Zaczarowana zagroda”
- s. 14 **MÓWIĘ PO POLSKU:** Pieskie powiedzonka
- s. 16 **PODRÓŻUJĘ PO POLSCE:** Niezwykłe miejsca na Dolnym Śląsku!
- s. 18 **WIEM WIĘCEJ O POLSCE:** Symbole narodowe
- s. 22 **ENCYKLOPEDIA POLSKI:** Konstytucja 3 maja
- s. 24 **MOJE MALOWANKI:** Moje ulubione. Zakodowana malowanka
- s. 26 **POZNAJĘ POLSKĄ PRZYRODĘ:** Szpak potrafi naśladować różne odgłosy!
- s. 28 **POZNAJEMY SIĘ:** Lena Cichowicz, Rosa dos Santos, Nina Skoczotek z Holandii
- s. 31 **POZNAJĘ POLSKĘ:** Cuda natury
- s. 32 **JEST TAKA SZKOŁA:** Polska Szkoła im. Jana Brzechwy w Soignies
- s. 34 **JEST TAKA SZKOŁA:** Young Polonia Academy w Clifton NJ
- s. 36 **KONKURSY I AKCJE** dla polonijnych dzieci i ich rodziców
- s. 38 **DOBRE POLSKIE KSIĄŻKI:** Warto przeczytać!
- s. 39 **KARTA SŁAWNYCH POLAKÓW:** Tadeusz Kościuszko
- s. 40 **ĆWICZĘ JĘZYK... POLSKI!:** Spróbuj wypowiedzieć te łamańce językowe

ZAPRASZAMY WAS DO TWORZENIA E-MAGAZYNU „KUMPEL DLA POLONII”! DZIECI I DOROSŁYCH, OCZYWIŚCIE! 😊

UWAGA!

- 😊 Dzieci mogą pokazać się na łamach naszego e-magazynu – wystarczy przysłać zdjęcia i opowiedzieć o sobie i swoich pasjach. Więcej na s. 28.
- 😊 Szkoły zapraszamy również! Opowiedzcie nam, co ciekawego się u Was dzieje, jaka jest Wasza szkoła.
- 😊 Jeśli planujecie duże wydarzenie lub konkurs dla polonijnych dzieci i młodzieży, przekażcie nam informacje – pomożemy dotrzeć do szerszego grona odbiorców. **Nasz e-mail: redakcja@kumpel.com.pl**

Jeśli masz starsze rodzeństwo, powiedz mu o „Cogito dla Polonii”. To pismo dla młodzieży polonijnej z całego świata. Reportaże, ciekawe rozmowy, informacje o Polsce, a także materiały edukacyjne, które pomogą przygotować się do szkoły – wszystko znajdziecie w tym e-magazynie. Na łamach pisma można też pokazać swoją twórczość albo opowiedzieć o sobie i swojej szkole. Zapraszamy 😊

Wszystkie numery są dostępne w Polonijnej Bibliotece Cyfrowej:

www.pbc.uw.edu.pl

KUMPEL
DLA POLONII

POLSKIE BRACTWO
KAWALERÓW GUTENBERGA

E-magazyn „Kumpel dla Polonii” tworzą

Koordynator projektu:
prof. dr hab. Dariusz Kuźmina

Redaktor naczelna:
Agnieszka Wyganowska

Skład i opracowanie graficzne:
IlustraDorka Dorota Domagała

Okładka: Sergey Novikov/Shutterstock.com

Zdjęcia: Shutterstock.com, domena publiczna/Wikimedia Commons

Adres redakcji:

e-mail: redakcja@kumpel.com.pl
ul. Zagójska 7, lok. 5
04-160 Warszawa

Dystrybucja:

Polonijna Biblioteka Cyfrowa

Wydawca:

Polskie Bractwo Kawalerów Gutenberga
ul. Marywilska 34E
03-228 Warszawa

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2021.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Polskie zwyczaje bożonarodzeniowe

Jak święta wyglądają w Polsce?
A jak świętuje się u ciebie w domu?

Ze świętami Bożego Narodzenia wiąże się wiele zwyczajów. Niektóre z nich są podobne w różnych regionach Polski i w różnych krajach świata.

Ozdabianie choinki bombkami, światełkami, łańcuchami i własnoręcznie robionymi ozdobami to jeden z takich zwyczajów.

Wigilijną kolację rozpoczyna się wraz z pojawieniem się pierwszej gwiazdki na niebie. Najpierw wszyscy łamią się **opłatkiem** i składają sobie życzenia. Wspólne śpiewanie kolęd i pastorałek podkreśla świąteczny nastrój.

Pod obrusem na świątecznym stole znajduje się **sianko**. Jest ono symbolem stajenki, w której narodził się Jezus. Czy u ciebie w domu wkłada się sianko pod obrus?

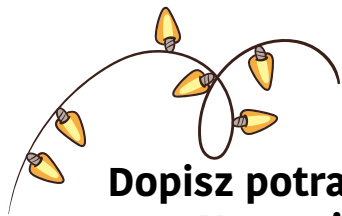

Na stole znajduje się **dodatkowe nakrycie dla niespodziewanego gościa.**

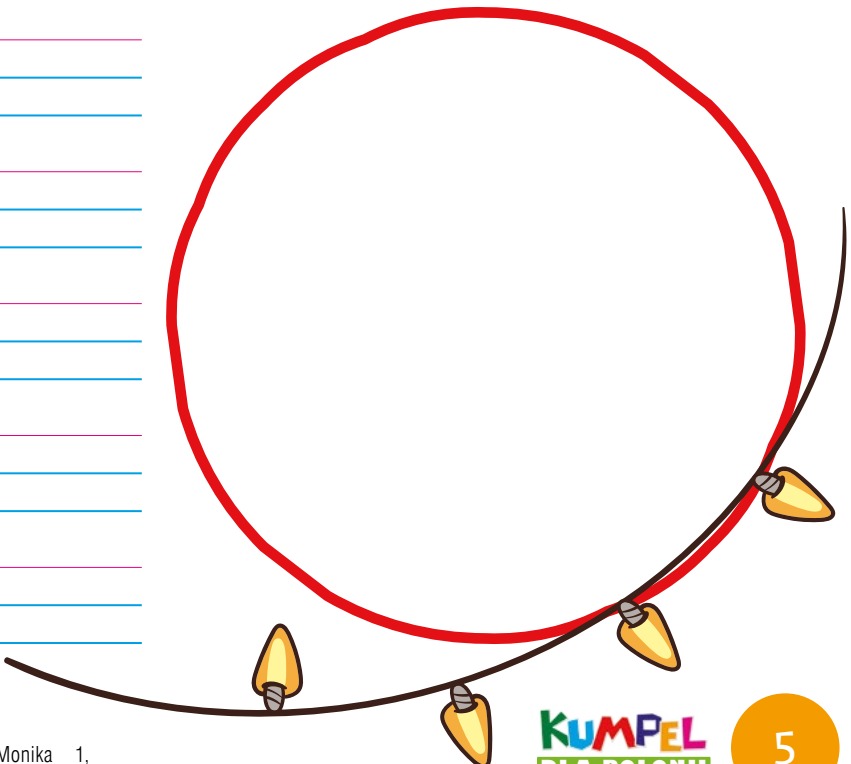

Według tradycji na wigilijnym stole powinno pojawić się **12 potraw** na pamiątkę 12 apostołów. Potrawy te różnią się w zależności od regionu Polski. Najważniejsze z nich to: barszcz z uszkami lub zupa grzybowa, kapusta z grzybami, śledzie z cebulką, karp, pierogi z kapustą, kompot z suszonych owoców, makowiec, kluski z makiem, pierniczki z miodem.

Dopisz potrawy, które są na świątecznym stole u ciebie w domu. Narysuj w okienku tę potrawę, którą lubisz najbardziej.

Five sets of horizontal lines for writing, each preceded by a small Christmas ornament icon (red, yellow, red, yellow, red).

ROK PEŁEN PRZYSŁÓW

STYCZEŃ

Styczeń pogodny wróży rok płodny.

Mroźny i słoneczny styczeń wróży, że rolnicy będą mieli dobre zbiory tego roku. Wszystko pięknie wyrośnie i da obfite plony.

LUTY

Idzie luty, podkuj buty.

Będzie mroźno, więc dobrze sprawdź, czy jesteś przygotowany. Czapka, szalik, rękawiczki, ciepła kurtka i porządne buty (choć niekoniecznie z podkowami☺) – to na pewno się przyda.

MARZEC

W marcu jak w garncu.

Żeby coś ugotować, trzeba do garnka wrzucić przeróżne składniki. Równie różnorodna jest pogoda w marcu – raz pada śnieg, raz deszcz, czasem jest ciepło, a czasem zdarzy się przymrozek. Mnóstwo składników ma marcowa pogoda.

KWIECIEŃ

Kwiecień plecień, bo przeplata trochę zimy, trochę lata.

Kwiecień podobnie jak marzec lubi być różnorodny. Cały czas miesza zimową pogodę z letnią. Na nudę nie można narzekać. Problem jest tylko jeden – jak się ubrać, gdy pogoda jest taka zmienna?

MAJ

W maju jak w raju.

Kwitną kwiatki, latają motylki, ptaszki śpiewają, jest kolorowo, ciepło i tak pięknie. Nic dziwnego, że czujemy się wtedy świetnie, jak w raju.

CZERWIEC

**Pełnia czerwcową
– burza gotowa.**

Bo w czerwcu zdarzają się burze. Jeśli planujemy czerwcową wycieczkę, to pamiętajmy o tym.

LIPIEC

**Kto w lipcu pracuje,
zimną głodu nie poczuje.**

Uczniowie mają wtedy wakacje, ale dla rolników to czas intensywnej pracy. Już niedługo będą zbierać plony, więc muszą zadbać, by wszystko pięknie wyrosło i dojrzało.

SIERPIEŃ

**Kiedy sierpień
przychodzi, reszta zboża
z pola schodzi.**

Sierpień to czas żniw. Rolnicy koszą zboża. To zapowiedź, że jesień tuż-tuż.

WRZESIEŃ

**Gdy we wrześniu
plucha, będzie
zima sucha.**

Jeśli we wrześniu będzie ciągle padało, to zima powinna być mroźna i słoneczna. Ciekawe, czy w 2022 roku to się sprawdzi?

PAŹDZIERNIK

**Październik chodzi po
kraju, wygania ptactwo
z gaju.**

W tym miesiącu wiele ptaków opuszcza Polskę i udaje się do cieplejszych krajów. Robi się coraz zimniej, więc... komu w drogę, temu czas.

LISTOPAD

**W listopadzie
goło w sadzie.**

Goło nie dlatego, że biegają po nim nagusy, ale dlatego, że na drzewach nie ma już praktycznie liści.

GRUDZIEŃ

**Święta Barbara po wodzie,
Boże Narodzenie po lodzie.**

4 grudnia to dzień Świętej Barbary. Jeśli tego dnia będzie padało, to na Boże Narodzenie będzie mroźno. Mikołaju, szykuj łyżwy!☺

Poproś o pomoc starsze rodzeństwo,
rodziców... i przyślijcie żart e-mailem
na adres redakcji: redakcja@kumpel.com.pl
(w temacie: ŻART).

Najśmieszniejsze żarty będziemy publikować
w kolejnych numerach „Kumpla dla Polonii”.

„Chtopaki, ruszamy!
Mikołaj potrzebuje
nowych pomocników.
To coś dla nas.”

ZNASZ JAKIŚ FAJNY ŻART?

Jak nazywa się żona Świętego
Mikołaja?
Merry Christmas.

– Już nie
mogę się
doczekać tych
świąt!

– Dlaczego? ..

– Nie dość, że
dostanę jakiś prezent,
to jeszcze ludzkim
głosem będę mógł
powiedzieć swojemu
panu, co o nim
myślę!

Ja też chcę ubierać choinkę!
Już jestem duży i umiem!

Co ja mam na sobie?
Dobrze, że dziś Wigilia, to powiem
mojej Pani, co o tym myślę.

Podobno Mikołaj szuka renifera
do swojego zaprzęgu.
Jak myślicie, da mi szansę?

Czekam i czekam...
Mam nadzieję,
że tym razem nie przegapię
Mikołaja.

A co twój zwierzak powiedziałby
ludzkim głosem?
Narysuj go i zapisz jego słowa.

Sprytne pingwinki

Na podstawie „Zaczarowanej zagrody”

Aliny i Czesława Centkiewiczów opowiada Ola Pryczkowska.

Na najzimniejszym kontynencie na Ziemi – Antarkydzie – pewien profesor obserwował pingwiny Adeli. Ptaki te nie bały się ludzi, pływały szybciej niż ryby i sprawnie uciekały przed lampartem morskim. Były też bardzo mądre – zanim na Antarkydzie nastąpiła sroga zima, odpływały w cieplejsze strony, ale potem wracały do swoich gniazd. Profesor chciał dowiedzieć się, jaką trasę pokonują pingwinki. Dlatego postanowił założyć im obrączki z numerami i nazwą stacji badawczej. Ten, kto zobaczyłby oznakowanego pingwina, mógłby powiadomić o tym profesora. W ten sposób naukowiec mógłby zaznaczać na mapie trasę wędrówki swoich pupili.

Aby zaobrączkować ptaki, profesor wraz z Jankiem, Andrzejem i Władkiem zagonił je do zbudowanej z kostek lodu zagrody. Jednak na drugi dzień ptaków w niej nie było! To samo powtórzyło się następnego dnia. Mężczyźni zastanawiali się, jak to możliwe, skoro pingwiny nie potrafią latać, a zagroda jest wysoka... Na pytanie to odpowiedział im dopiero pilot śmigłowca, który z pokładu samolotu zobaczył ucieczkę pingwinów. Otóż ptaki stawały jeden na drugim, tworząc „żywą drabinę”. Pingwinek, który był najwyżej, zjeżdżał na brzuszku po zewnętrznej ścianie zagrody. Ten sposób ucieczki wymyślił prawdopodobnie ulubieniec profesora – elegancik. Był to sympatyczny pingwinek z podłużną, czarną łatką w kształcie krawata. Elegancik zachowywał się

TWÓJ SŁOWNICZEK

PINGWIN ADELI

– jeden z gatunków pingwinów.

LAMPART MORSKI

– zwierzę podobne do morsa i foki, które poluje na pingwiny.

PROFESOR – osoba, która całe swoje życie poświęciła jakiejś dziedzinie nauki, np. matematyce, historii czy tak jak nasz bohater przyrodzie.

PUPIL – ulubieniec.

STACJA BADAWCZA

– są to zwykle takie specjalne kontenery czy budynki, w których mieszkają i prowadzą swoje badania naukowcy. Swoje stacje badawcze mają na Antarkydzie różne państwa.

ZAOBRĄCZKOWAĆ

– założyć na nogę pingwina specjalną obrączkę, która umożliwia śledzenie jego wędrówek.

zawsze tak, jakby rozumiał, co mówią do niego ludzie.

Profesorowi i jego pomocnikom udało się w końcu zaobrączkować ptaki. Dzięki temu dowiedzieli się, gdzie spędziły one zimę. Była to dla nich dobra wiadomość, ale mężczyźni najbardziej ucieszyli się, gdy pingwinki zaczęły wracać na Antarktydę, prosto do pozostawionych na niej gniazd.

Sprawdź, co zapamiętałeś z lektury!

Tylko jedna odpowiedź na każde pytanie jest właściwa.

1. Jaki jest tytuł tej lektury?

- a) „Sprytnie pingwinki Adeli”
- b) „Zaczarowana zagroda”
- c) „Na Antarktydzie”

2. Dlaczego profesor wraz z pomocnikami zagonił pingwinki do zagrody?

- a) Ponieważ chciał je hodować.
- b) Ponieważ ptaki przeszkadzały mu w pracy.
- c) Ponieważ chciał założyć im obrączki.

3. Jak wyglądał elegancik?

- a) Miał czarną plamę w kształcie krawata.
- b) Miał czarną plamę w kształcie muszki.
- c) Miał białą plamę w kształcie serduszka.

4. Jak pingwinki uciekały z zagrody?

- a) Przelatywały nad zagrodą.
- b) Przeskakiwały przez zagrodę.
- c) Stawały jeden na drugim i ześlizgiwały się z góry.

Odpowiedzi:

1. b, 2. c, 3. a, 4. c.

GRY I ZABAWY? NIE MA SPRAWY!

Zadanie 1.

Kto pierwszy zobaczył, w jaki sposób pingwinki uciekają z zagrody?
Odczytaj rebus.

W = P ~~K~~

~~K~~

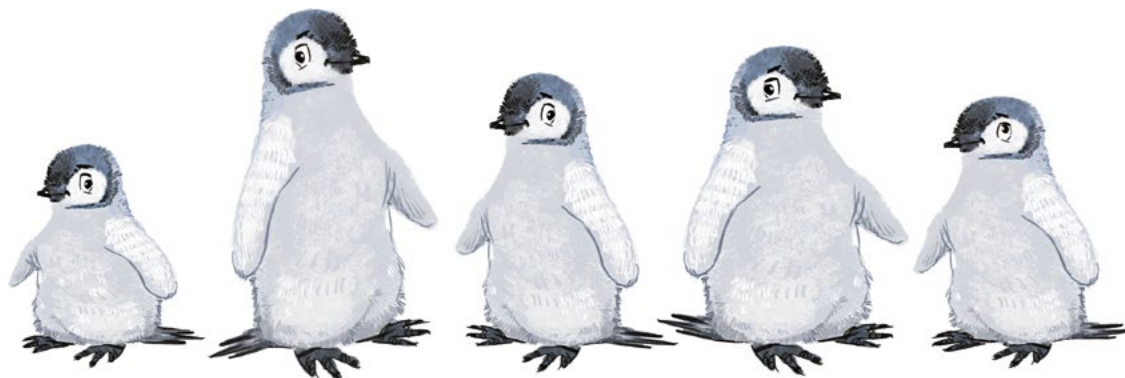

~~O~~

Zadanie 2.

Których pingwinków jest więcej – tych skierowanych w prawą stronę czy tych skierowanych w lewą stronę?

Zadanie 3.

Przekreśl wszystkie literki P, a pozostałe odczytaj po kolei od lewej do prawej. Dowiesz się, jak inaczej można nazwać Antarktydę.

PBPIAPŁPYPKPOPPNPTPYNEPNT

Zadanie 4.

Antarktyda znajduje się na biegunie południowym. Gdzie to jest?
Wpisz wyrazy z ramki w odpowiednie miejsca.

PÓŁNOCNY
POŁUDNIOWY

BIEGUN

BIEGUN

CZY WIESZ, ŻE...

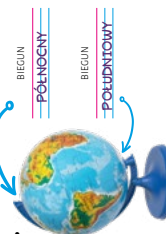
Antarktyda to ląd. Antarktyda plus otaczający ją ocean wraz ze znajdującymi się tam wyspami to **Antarktyka**.
Antarkty**d**a i Antarkty**k**a – tylko jedna literka się zmienia.

A TO CIEKAWE!

Niedźwiedzie polarne i pingwiny nie żyją razem!
Niedźwiedzie polarne mieszkają na biegunie północnym, a pingwiny na biegunie południowym.

Odpowiedzi: Zadanie 1. PILOT ŚMIGŁOWCA. Zadanie 2. Więcej jest pingwinków skierowanych w lewą stronę. Zadanie 3. BIAŁY KONTYNET. Zadanie 4.

PIESKIE POWIEDZONKA

NASI CZWORONOŻNI PUPILE SĄ BOHATERAMI WIELU POWIEDZONEK.

ŻYĆ JAK PIES Z KOTEM

No cóż, zwykle te zwierzaki się nie lubią. Pewnie widziałeś nie raz, jak pies szczeka na rozdrażnionego, prychającego i najeżonego kota. Nieciekawa sytuacja... Czy chciałbyś żyć tak ze swoimi bliskimi? Na pewno nie!

Kiedy o kimś mówi się, że „żyją jak pies z kotem”, to znaczy, że ciągle się kłócą.

POCAŁUJ PSA W NOS

Lepiej nie mów tak do nikogo, bo to niegrzecznie. Sam też nie chciałbyś usłyszeć czegoś takiego.

Bo jeśli ktoś ci powie „pocałuj psa w nos”, to znaczy, że chce, abyś dał mu spokój, odszedł, odczepił się.

POGODA POD PSEM

Paskudna, brzydka pogoda, najczęściej deszczowa. Taka plucha, szaruga, kiedy nie chce się nawet nosa na dwór wystawić. Dlatego pewnie mówi się też: „pogoda, że psa by nie wygnał”.

**„Pogoda pod psem”
= zła, brzydka pogoda.**

WIERNY JAK PIES

Wiadomo, pies jest najlepszym przyjacielem człowieka. Chyba wierniejszym już nie można być.

**„Wierny jak pies” – tak powiesz o kimś,
kto jest prawdziwym przyjacielem,
takim na dobre i na złe.**

ZĄBKOWICE ŚLĄSKIE

Krzywych wież jest na całym świecie całkiem sporo. Najłynniejsza jest Krzywa Wieża w Pizie – w mieście położonym w środkowych Włoszech. Polska też ma swoje krzywe wieże, na przykład w Toruniu i... Ząbkowicach Śląskich. To podobno najbardziej krzywa wieża w Polsce!

PODRÓŻUJĘ PO POLSCE

Wrocław to piękna starówka, ciekawe muzea, ogród botaniczny i... wrocławskie krasnale. A co ciekawego jeszcze można zobaczyć na Dolnym Śląsku?

KOPALNIA ŻŁOTA W ŻŁOTYM STOKU

To dawna kopalnia złota. Można tam wędrować mrocznymi i wilgotnymi korytarzami, odwiedzić jedyny w Polsce podziemny wodospad, dowiedzieć się, jak kiedyś wydobywano złoto. Zobaczysz dawne narzędzia górnicze oraz piec, w którym wytapiano złoto. Jest też 300-metrowa trasa podziemna, którą można pokonać jedynie pomarańczowym tramwajem. Kto chce, może nawet popływać łódką po zalanych korytarzach. Uwaga, można się natknąć na kopalnianego gнома.☺

ZAMEK KSIĄŻ

Największy zamek na Śląsku, trzeci pod względem wielkości w Polsce. Nazywany „perłą Dolnego Śląska”. Dumnie wznosi się na skalnym cyplu. Podobno życzenia wypowiedziane przy skale, na której stoi zamek, spełniają się – trzeba tylko jej dotknąć dłonią. Atrakcją są też piękne tarasy z fontannami.

Pod zamkiem, na dwóch poziomach, w czasie II wojny światowej drążone były ogromne tunele – do dziś do końca nie wiadomo, jakie miało być ich przeznaczenie.

Symbole narodowe

Czy rozpoznajecie te znaki? Kojarzą się one z walką o wolność i Ojczyznę. Są symbolami znanymi nie tylko w Polsce.

Polska Walcząca (PW)

Litera **P** symbolizuje Polskę, a ramiona literę **W** – walkę lub „kotwicę”. Stąd też często znak ten nazywano „kotwicą”.

W czasie II wojny światowej Polacy nie poddawali się i walczyli z Niemcami nawet z ukrycia. Wtedy też ogłoszono konkurs na znak, który mógłby dla Polaków oznaczać nadzieję, a jednocześnie denerwowałby Niemców. Zgłoszono aż 27 propozycji, spośród których największe uznanie wywołał symbol Polski Walczącej. Od marca 1942 roku pojawiał się na murach Warszawy, na pomnikach, ogrodzeniach, a widzący go warszawiacy dzięki niemu wiedzieli, że Polska walczy.

„Kotwica” – znak Polski Walczącej namalowany na cokole pomnika Lotnika w Warszawie. Zdjęcie z czasów II wojny światowej.

MAKI

Symbol znany na całym świecie od bardzo dawna. My dziś kojarzymy go najczęściej z krwią tych, którzy zginęli w walce. Większość Brytyjczyków i Francuzów przypina sobie maki do ubrań w listopadzie, by uczcić żołnierzy poległych w czasie I wojny światowej. Polacy zaś bardziej kojarzą maki z poświęceniem polskich żołnierzy w walce o Monte Cassino (wzgórze we Włoszech). Walki te miały miejsce w maju 1944 roku. To była jedna z najcięższych i najkrwawszych bitew II wojny światowej.

Pieśń „Czerwone maki na Monte Cassino”, podobnie jak polski hymn czy ważne pieśni religijne, zazwyczaj śpiewana jest w postawie na stojąco.

Monte Cassino – wzgórze we Włoszech. Zdjęcie z czasów II wojny światowej.

Symbole narodowe

Rogatywka kościuszkowska

Rogatywka, czyli czerwona czapka z kwadratowym denkiem, to czapka związana z Tadeuszem Kościuszką – dzielnym żołnierzem i dowódcą walczącym z Rosjanami pod koniec XVIII wieku. Nazywa się ją też czasem krakuską, bo na Rynku w Krakowie Kościuszko złożył przysięgę wierności Ojczyźnie. Więcej o tym bohaterze przeczytasz na stronie 39.

Franciszek Smuglewicz,
„Przysięga Kościuszki na Rynku
w Krakowie w 1794 roku”

Imię Tadeusza Kościuszki przyjął wiele lat później słynny lotniczy Dywizjon 303, który brał udział w powietrznej bitwie o Anglię z Niemcami. Logo Dywizjonu 303 składa się z czapki kościuszkowskiej przed dwiema kosami (to także symbol walczących pod dowództwem Kościuszki tzw. kosynierów). Dookoła czapki i kos widzimy 13 gwiazd oznaczających 13 stanów Ameryki – tam bowiem polski dowódca jest także czczony jako bohater narodowy.

Kokarda narodowa

– rozetka w barwach biało-czerwonych, która też jest narodowym symbolem Polaków. Składa się zwykle z dwu okręgów. Barwy biała i czerwona nawiązują do godła Polski – białego orła na czerwonym polu.

Dawniej kokardy narodowe przypinane były na manifestacjach patriotycznych oraz w czasie powstań narodowych, kiedy Polacy walczyli o niepodległość

państwa. Teraz biało-czerwone kokardy zdobią uczestników świąt narodowych. Nosimy je 11 listopada w Narodowe Święto Niepodległości (o nim pisaliśmy w „Kumplu dla Polonii” nr 1/2021) i 3 maja, gdy mamy Święto Narodowe Trzeciego Maja (żeby dowiedzieć się więcej, zajrzyj na następną stronę). Kiedyś kokardę narodową przypinano raczej do czapki, teraz nosimy ją przypiętą na sercu.

Dama przypina biało-czerwoną kokardę na rogatywce powstańca styczniowego – fragment obrazu Artura Grottgera, znanego polskiego malarza.

Opracowała Renata Jarecka.

KONSTYTUCJA

Rok 2021 ogłoszono
Rokiem Konstytucji 3 Maja,
ponieważ przypadła 230. rocznica
jej uchwalenia.

3 MAJA

Co to jest konstytucja?

To zbiór najważniejszych praw obowiązujących w danym państwie.

Dlaczego Konstytucja 3 maja jest taka ważna?

Bo choć obowiązywała krótko (zaledwie 14 miesięcy), to wprowadzała ważne zmiany w państwie. Pokazywała, że Polacy chcą zachować niezależność i rozwijać swój kraj. A były to bardzo ciężkie czasy dla Polski, bo po trochu znikła z map. Już 4 lata później nie będzie jej wcale. Inne państwa podzieliły jej ziemie między siebie. Polska zniknie z map Europy aż na 123 lata!

Tak uchwalenie konstytucji przedstawił malarz Kazimierz Wojniakowski

Kazimierz Wojniakowski,
„Uchwalenie Konstytucji 3 Maja 1791”

A tak Jan Matejko

Jan Matejko,
„Konstytucja 3 Maja 1791 roku”

Król Stanisław August Poniatowski był jednym z autorów Konstytucji 3 maja.

Marszałek Sejmu Wielkiego Stanisław Małachowski w lewej ręce trzyma symbol swojej władzy, czyli laskę marszałkowską, a w prawej unosi tekst Konstytucji 3 maja.

Każdego roku, 3 maja, w Polsce obchodzimy Święto Narodowe Trzeciego Maja. To na pamiątkę uchwalenia konstytucji. Tego dnia Polacy przypinają sobie kokardy narodowe.

MOJE ULUBIONE OPOWIEDZ NAM O SOBIE!

OWOC

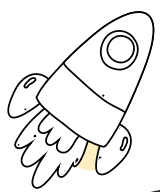
ZWIERZĘ

NAPÓJ

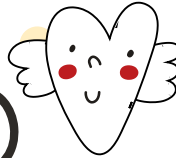
warzywo

GRA

deser

SPORT

PIOSENKA

DZIEŃ TYGODNIA

MIASTO

pora roku

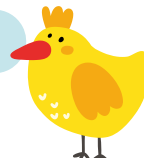
OBIAD

film

SPOSÓB NA NUDE

słowo

KSIĄŻKA

Na każdym polu znajdziesz cyferkę.

Ona ci wskaże, jakiego koloru ma być to pole.

Pokoloruj zakodowany rysunek zgodnie z podanymi wskazówkami i sprawdź, co się tam ukrywa.

4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
4	4	4	4	3	3	4	4	4	3	3	4	4	4
4	4	4	3	4	4	3	4	3	4	4	3	4	4
4	4	4	3	4	4	4	3	4	4	4	3	4	4
4	1	1	1	3	3	3	3	3	3	3	1	1	4
4	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1	1	1	4
4	2	2	2	2	2	3	2	3	2	2	2	2	4
4	4	1	1	1	1	3	1	3	2	2	2	4	4
4	4	1	1	1	3	1	1	2	3	2	2	4	4
4	4	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	4	4
4	4	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	4	4
4	4	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	4	4
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

SZPAKI

PIĘKNIE ŚPIEWAJĄ.
UMIEJĄ TEŻ NAŚLADOWAĆ GŁOSY
INNYCH PTAKÓW ORAZ DŹWIĘKI
TAKIE JAK GWIZD CZAJNIKA CZY
SYGNAŁ KARETKI.

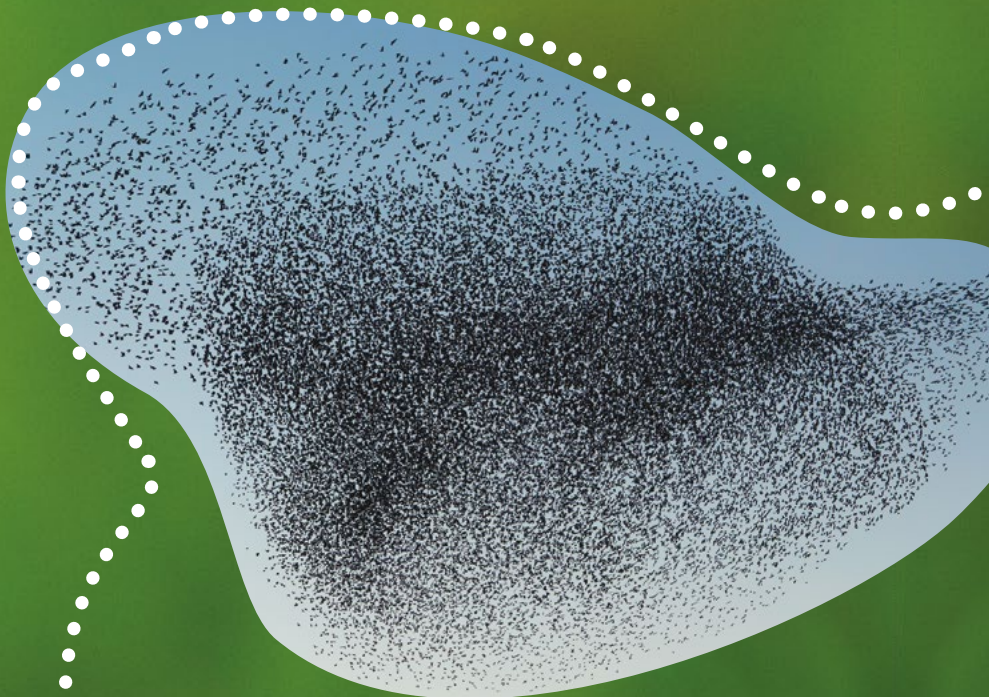
Szpaki znoszą do gniazd
liście oraz kwiaty różnych
roślin – ma to odstraszać
pasożyty, które
dokuczają pisklętom.

Nie grymaszą przy
jedzeniu. Smakują im
zarówno chrząszcze,
gąsienice, jak i owoce
czy nasiona. W mieście
korzystają z resztek
wyrzuconych przez ludzi.

Mają ok. 20 centymetrów długości i ważą do 100 gram, czyli mniej niż pół szklanki cukru.

To mistrzowie podniebnych akrobacji. Jeśli zobaczysz na niebie ciemną chmurę, która szybko zmienia kształty, to właśnie szpaki robią wspaniały spektakl! Ptaki poruszają się bardzo szybko, ale żaden się nie pomyli. Nie zderzają się ze sobą.

Zakładają gniazda w dziuplach, budkach lęgowych, a w przypadku ich braku - w dziurze w murze czy innej nadającej się do tego celu szczelinie.

NAPISZCIE O SOBIE.

○ O swoich zainteresowaniach, o ulubionych książkach, piosenkach czy filmach.

○ Opowiedzcie też o tym, jak uczycie się języka polskiego, czy chodzicie do polonijnej szkoły. Powiedzcie nam, co w Polsce podoba Wam się najbardziej.

○ Czekamy też na zdjęcia, na których będziecie Wy oraz Wasze ukochane zwierzaki, kolekcje, przytulanki... Możecie dołączyć pozdrowienia dla rodzinki, przyjaciół, kolegów, a może kogoś bliskiego z Polski.
CHCEMY WAS POZNAĆ!

Poproście rodziców o pomoc i przyślijcie wszystko e-mailem na adres: redakcja@kumpel.com.pl (w temacie: POZNAJEMY SIĘ).

POZNAJCIE TRZY LAUREATKI KONKURSU FOTOGRAFICZNEGO „POLSKA W OBIEKTYWIE POLONIJNEGO DZIECKA 2021”.

Agnieszka Lonska: Kto Cię zachęcił do wzięcia udziału w konkursie?

Rosa dos Santos (7 lat, uczennica Bravo School Westland w Holandii):

Motywują mnie moja mama oraz nauczycielki w polskiej szkole. Również nasza rodzina co roku nam kibicuje, mi i mojej siostrze. 😊

Lubimy brać udział w konkursach polonijnych, a naszym ulubionym jest konkurs fotograficzny.

Czy są miejsca w Polsce, których jeszcze nie widziałaś, a chciałabyś je odwiedzić?

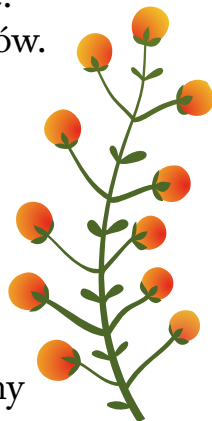
Bardzo lubimy naturę oraz spacerować, więc chcemy zwiedzić wszystkie parki narodowe.

Często jeździcie do Polski?

Jeździmy bardzo często, kiedy tylko mamy okazję. Zwiedzamy różne zakątki Polski, ale najczęściej i najchętniej jeździmy do babci, która mieszka w wiosce w południowej Polsce. To nasze ulubione miejsce. Bardzo podoba nam się też Kraków. Już od pierwszego momentu zakochaliśmy się w tym mieście i często je odwiedzamy.

Co jeszcze lubisz w Polsce?

Kocham moją babcię i jej pieska Rambo. Lubię bawić się u niej z kotkami. W sezonie jemy maliny prosto z krzaka – są najsmaczniejsze. Często bawimy się do późna z koleżankami na podwórku. Bardzo kocham Polskę, polski język i wszystko, co jest z Polską związane.

Dolina Pięciu Stawów, Tatry.

A co najbardziej podoba Ci się w Holandii?

Ludzie w Holandii są bardzo mili. Panie w szkole również i co bardzo ważne, nie nosimy do szkoły podręczników ani zeszytów. Prawie nigdy nie mamy też zadań domowych!☺

Agnieszka Lonska:

W 2019 roku zdobyłaś wyróżnienie, a w tym roku masz kolejną nagrodę!

Lena Cichowicz (10 lat, uczennica polonijnej szkoły w Roosendaal w Holandii): Jestem

bardzo szczęśliwa, że w końcu udało mi się wygrać. W konkursie biorę udział od pięciu lat i tym razem moje zdjęcie spodobało się jury.

Fotografia została zrobiona z myślą o konkursie?

Zdjęcie zostało zrobione na wakacjach, ale zawsze staram się robić ładne fotki z myślą o konkursie.

Gdzie najczęściej spędzasz wakacje w Polsce?

Wakacje najczęściej spędzam nad jeziorem u dziadków. Moim ulubionym

miastem jest Wrocław, gdzie mieszka mój wujek i studiowała moja mama. Lubię spacerować w górach i skakać przez morskie fale.

Masz jakieś miejsca w Polsce, których jeszcze nie widziałas, a bardzo chciałabyś zobaczyć?

Chętnie odwiedziłabym Kraków, stolicę Polski – Warszawę, oraz miasto pierników, czyli Toruń.

Gdybyś miała polecić jakieś miejsce w Polsce swoim holenderskim kolegom, co by to było?

Wrocław – miasto krasnali, leżące nad Odrą i nazywane polską Wenecją. Również poleciłabym dwa górskie miasteczka: Karpacz i Szklarską Porębę, gdzie można godzinami spacerować i podziwiać malownicze widoki.

Warto uczyć się języka polskiego?

Tak! Uważam, że nauka języków jest bardzo ważna, dlatego z chęcią od wielu lat uczęszczam do polskiej szkoły. Uczę się historii, ortografii oraz słownictwa.

Malowniczy Wodospad Szklarki sfotografowany na wycieczce po Szklarskiej Porębie i okolicach.

Agnieszka Lonska: Jak powstało Twoje nagrodzone zdjęcie?

Nina Skoczłek (7 lat, uczennica Polskiej Szkoły przy Ambasadzie RP w Hadze w Holandii): Wybrałam się z moją mamą

i kuzynem Cyprianem na wycieczkę w Bieszczady.

Mama mówiła, że będziemy szli na najwyższy szczyt Tarnicę. Było ciężko, ale wesoło. Chciałam wracać, bo strasznie bolały mnie nogi, ale nie poddałam się – postanowiłam wejść na szczyt.

Szliśmy przez las, łąki i schody z kamieni.

Wszystko obserwowałam i zobaczyłam dużo rozdeptanych gąsienic... Było mi bardzo przykro. Zbieraliśmy gąsienice z moim kuzynem na liście i kładliśmy je obok drogi. Później zobaczyłam zieloną gąsienicę, która była malutka i ślicznego koloru. Wzięłam ją na patyk, który zrobił mi tata, i podniosłam do góry. Pokazał się jej malutki ogonek. Powiedziałam do mamy, że chcę zrobić zdjęcie. Mama trzymała patyk, a ja próbowałam i próbowałam... Gąsienica pokazała ogonek i wtedy udało się. 😊

Dlaczego akurat to zdjęcie wybrałaś na konkurs?

Bo jest zabawne, kolorowe i przypomina mi tę fajną wyprawę.

Lubisz fotografować?

Lubię robić zdjęcia, zwłaszcza zwierzętom.

Co w Polsce podoba ci się najbardziej?

W Polsce lubię wszystko, a najbardziej to, że mogę być z babcią.

A co jest najfajniejsze w Holandii?

W Holandii lubię małe domki, sery i morze.

Co możesz polecić innym dzieciom, które przyjadą do Holandii po raz pierwszy?

Jeśli ktoś przyjedzie do Holandii, to może popływać łódką po kanałach, zobaczyć targ z serami (mam taki koło domu). Można też zobaczyć dużo rowerów.

Podczas pieszej wycieczki na najwyższy szczyt w Bieszczadach – Tarnicę. Na zdjęciu jest pokazana gąsienica, którą Nina uratowała przed rozdeptaniem na szlaku pełnym turystów.

Rozmawiała Agnieszka Lonska, organizatorka konkursu.

CUDA NATURY

POZNAJCIE MIEJSCA, KTÓRE NA SWOICH ZDJĘCIACH UWIECZNIŁY LENA, ROSA I NINA.

1. Dolina Pięciu Stawów Polskich

to dolina (czyli takie zagłębienie otoczone górami) w polskich górach Tatrach Wysokich. Nazwa pochodzi od znajdujących się tam jezior, w Tatrach zwanych stawami. Największy jest Wielki Staw Polski położony na wysokości 1665 metrów nad poziomem morza. Pozostałe jeziora to: Zadni Staw Polski, Czarny Staw Polski, Mały Staw Polski i Przedni Staw Polski.

Wielki Staw Polski

2. W innych polskich górach, w Karkonoszach, zobaczycie dwa malownicze wodospady. **Wodospad Kamieńczyka** ma 27 metrów wysokości. Drugi co do wielkości jest **Wodospad Szklarki**. Ma ponad 13 metrów wysokości, a jego wody spadają szeroką kaskadą charakterystycznie zwężającą się ku dołowi.

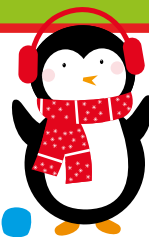
Wodospad Kamieńczyka

3. **Tarnica** to najwyższy szczyt polskich Bieszczadów. Przy wierzchołkach zobaczysz charakterystyczne gładowiska. Rozpościera się stąd wspaniała panorama na Bieszczady, ale w pogodne dni można dostrzec nawet Tatry.

Zdjęcie wykonane z wierzchołka Tarnicy

Polska Szkoła im. Jana Brzechwy w Soignies

Chcemy, by nasi uczniowie pielęgowali swoje korzenie i byli dumni ze swojej dwujęzyczności.

Szkoła powstała we wrześniu 2020 roku, w samym środku okresu pandemicznego. Udało się dzięki wysiłkowi wielu wolontariuszy, specjalistów, pedagogów i rodziców. Cały czas uczymy się w szkole, a nie online. Od września spotykamy się w każdą sobotę od godziny 9.00 do 13.00.

W tym roku naszej szkole uroczście nadano imię Jana Brzechwy. Uroczystość została połączona ze szkolnymi obchodami Polonijnego Dnia Dwujęzyczności. Nasze hasło na ten rok szkolny zaczerpnęliśmy z jednego z dzieł naszego patrona:

„Nie lekceważcie fantazji!
Bez fantazji nie może
powstać nic wielkiego.”

4 września wzięliśmy udział w akcji „Narodowe Czytanie”.

Dołączyliśmy też do bicia rekordu w czytaniu na przerwie w ramach II międzynarodowej edycji akcji „Czytanie na Przerwie”. Tego samego dnia odbyło się spotkanie, na którym dowiedzieliśmy się więcej o 1. Dywizji Pancерnej.

Pod koniec listopada odbyło się uroczyste pasowanie na ucznia.

A już 4 grudnia do szkoły zawiął wyczekiwany przez wszystkie dzieci Święty Mikołaj... Były wspaniałe upominki i piękna sesja świąteczna.

W tym roku pierwszy raz próbowaliśmy zmierzyć się z zagadkami ortograficznymi podczas szkolnych eliminacji do Dyktanda Polonijnego w Beneluksie, śpiewaliśmy hymn w ramach akcji #szkoladohymnu i zorganizowaliśmy listopadową akcję sprzątania grobów 4 polskich żołnierzy, którzy spoczywają na Cmentarzu Komunalnym w Chièvres.

Bardzo dziękujemy za pomoc w przygotowaniu materiału dr Lidii Zabrockiej, dyrektor Polskiej Szkoły im. Jana Brzechwy.

Zapraszamy też na stronę szkoły: www.szkolasoignies.be.

Witamy w Young Polonia Academy w Clifton NJ!

W naszej szkole uczymy się języka polskiego i polskich tradycji, a przy tym miło i fajnie spędzamy czas.

Od tego roku mamy maskotkę szkolną – biało-czerwonego orła, którego nazwaliśmy Mieszko.

W naszej szkole zajęcia odbywają się w piątki (klasy 5–9) oraz w soboty (przedszkolaki, klasy 1–4).

W tym roku gościliśmy Anitę Włodarczyk, trzykrotną medalistkę olimpijską. Było to duże przeżycie zarówno dla dzieci, jak i rodziców.

Nasi kreatywni rodzice zorganizowali dla dzieci polską Candylandię – 6 samochodów wypełnionych polskimi słodyczami reprezentowało miasta Polski. Rodzice przebrani w stroje ludowe częstowali dzieci polskimi piernikami, czekoladami i lizakami.

W naszej szkole odbyła się też miniwystawa „Dobre, bo polskie”.

WSZYSTKIM POLAKOM
I POLONII NA CAŁYM ŚWIECIE
ŻYCZYMY ZDROWYCH, RADOSNYCH
ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ NIEZMIENNEGO DUCHA
PATRIOTYZMU I MIŁOŚCI DO JĘZYKA
POLSKIEGO I KULTURY POLSKIEJ.

Z pozdrowieniami,
Monika Lewkowicz, dyrektor
Young Polonia Academy
w Clifton NJ

Podczas spotkania z lokalną artystką, panią Anetą Pierog-Sudoł, uczniowie udali się w podróż po polskich krajobrazach.

Malowaliśmy pejzaże, rozmawialiśmy o polskiej sztuce.

Coroczne kolędowanie to już nasza tradycja. W tym roku na zewnątrz, przy żywej choince, ognisku, szopce betlejemskiej, wielu instrumentach, na których grali zarówno dzieci, nauczyciele, jak i rodzice, śpiewaliśmy kolędy, składaliśmy sobie życzenia, piliśmy gorącą czekoladę i jedliśmy pyszną grochówkę.

Zapraszamy też na profile szkoły:

www.facebook.com/youngpoloniaacademy

www.instagram.com/youngpoloniaacademy

XXX KONKURS RECYTATORSKI IM. ADAMA MICKIEWICZA „KRESY 2021” JUŻ ZA NAMI!

To już 30 lat, perłowy jubileusz konkursu. Został on na stałe wpisany do życia polonijnego. Przez cały okres trwania konkursu „Kresy” odbyły się już w takich krajach, jak: Litwa, Łotwa, Estonia, Białoruś, Ukraina, Rosja, Kazachstan, Uzbekistan, Rumunia, Bułgaria, Mołdawia, Gruzja, Serbia, Grecja i Czechy.

To konkurs skierowany do dzieci, młodzieży i dorosłych. Do wszystkich tych, którzy lubią poezję: czytać, pisać, recytować. Najpierw jury za granicą ocenia recytujących w kilku kategoriach wiekowych. Eliminacje poza Polską odbywają się w szkołach i domach polskich, ośrodkach kultury, a także w ambasadach i konsulatach RP. Laureaci w wieku powyżej 16 lat oprócz nagród otrzymują szansę udziału w Finale Konkursu w Polsce. Gratulujemy zwycięzcom tegorocznej edycji!

Więcej informacji na FB:

@KonkursRecytatorskiKresy

Na podstawie:

www.wspolnota-polska.bialystok.pl

Słowem-Polska

Start II edycji Konkursu Recytatorskiego „Słowem-Polska”

Kancelaria Prezydenta RP ogłasza II edycję Konkursu Recytatorskiego „Słowem-Polska” skierowanego do uczniów szkół polonijnych i polskich za granicą. O statuetkę Małżonki Prezydenta RP mogą ubiegać się młodzi rodacy, uczący się języka polskiego w placówkach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw.

Talenty recytatorskie w formie nagrań wideo mogą prezentować dzieci i młodzież w trzech grupach wiekowych: 7–9 lat, 10–13 lat i 14–19 lat.

Konkurs odbędzie się w terminie **grudzień 2021 – czerwiec 2022 roku**. W tym czasie przewidziano cztery etapy eliminacji: szkolny, krajowy i kontynentalny, w których uczestnicy będą mieli za zadanie recytację trzech różnych utworów poetyckich wybranych autorów: **Adama Asnyka, Władysława Bełzy, Marii Konopnickiej i Bolesława Leśmiana**.

Ostatnim etapem będzie rozstrzygnięcie Konkursu polegające na wyłonieniu finalistów i laureatów z każdej kategorii wiekowej.

Szczegóły i regulamin: www.prezydent.pl

WIELKOPOLSKI
KURATOR
OŚWIATY

J. Paderewski

Ignacy Jan Paderewski

pianista wirtuoz, kompozytor,
polityk, dyplomata, mąż stanu, mecenas sztuki i architektury

II Ogólnopolski Konkurs
dla uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych i artystycznych w kraju oraz szkół polskich za granicą

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Minister
Edukacji i Nauki

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Akademia Muzyczna
im. Ignacego Jana Paderewskiego
w Poznaniu

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Konkurs o Ignacym Janie Paderewskim

Wielkopolski Kurator Oświaty wraz z Instytutem Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego w Warszawie zapraszają do udziału w Konkursie „Ignacy Jan Paderewski – pianista wirtuoz, kompozytor, polityk, dyplomata, mąż stanu, mecenas sztuki i architektury” uczniów szkół polskich za granicą. Ten jeden konkurs proponuje aż 9 tematów, wśród których uczniowie mogą nie tylko odnaleźć ten, który rozbudzi ich zainteresowanie lub spotka się z ich oczekiwaniami, ale także napisać pracę na kilka tematów, a nawet do wszystkich.

Do wyboru są tematy:

1. „Pianista” – Ignacy Jan Paderewski wzorem dla pianistów wirtuozów i pianistów amatorów.
2. „Muzykolog” – Ignacy Jan Paderewski – kompozytor utworów docenianych przez melomanów i muzykologów.
3. „Historyk” – Ignacy Jan Paderewski jako postać intrygująca i interesująca pod względem historycznym, politycznym, jako mąż stanu i filantrop.

4. „Dziennikarz” – Ignacy Jan Paderewski źródłem inspiracji dziennikarskich/pisarskich/literackich.
5. „Poeta” – Ignacy Jan Paderewski źródłem weny poetyckiej.
6. „Kreator sztuki” – Ignacy Jan Paderewski natchnieniem dla malarzy, rzeźbiarzy, twórców plakatu i komiksu.
7. „Badacz-Analityk” – Ignacy Jan Paderewski źródłem danych do badań i analiz.
8. „Grand Prix” – Ignacy Jan Paderewski przykładem wszechstronnego sukcesu.
9. „Wybitna szkoła” – Ignacy Jan Paderewski patronem.

ZGŁOSZENIA DO KONKURSU PRZYJMOWANE BĘDĄ DO 21 STYCZNIA 2022 ROKU.

Pula nagród wynosi co najmniej 25 000 zł.
Organizatorzy przewidzieli również nagrody dla nauczycieli przygotowujących najlepszych uczniów.

WIĘCEJ INFORMACJI NA:
WWW.KO.POZNAN.PL

A czy wiecie, że brak drzew to nie tylko brzydszy krajobraz. To brak tlenu i zanieczyszczone powietrze, brak cienia i nieznośne upały, brak wody, brak drewna... Tak właśnie wygląda świat Kaliny – bohaterki książki „Ostatnie drzewo na Ziemi”.

Drzewa zostały wycięte w pień, do ostatniego, a świat zalał beton. Kalina, wychodząc z domu, musi pamiętać, by zawsze mieć przy sobie przenośną butlę z tlenem. Dziewczynka wie jednak dużo o drzewach z opowieści swojej babci. Z zainteresowaniem ogląda telewizyjne programy i martwi się niepowodzeniami naukowców, którzy próbują wskrzesić te rośliny.

Niestety drzewa chyba obraziły się na ludzi, nie chcą rosnąć!

Tymczasem Kalina dostaje tajemniczą skrzynkę z piwnicy babci – taką z prawdziwymi skarbami: zielnikiem i nasionami. Czy jej drzewa urosną?

Czy wyobrażacie sobie świat bez drzew? Popatrzcie przed siebie – na swoją ulicę, ogród, park w pobliżu... a potem zamknijcie oczy i wykasujcie wszystkie drzewa. Widzicie to? Byłoby okropnie!

Książkę poleca Maja Kupiszewska – autorka bloga

„Ostatnie drzewo na Ziemi”

Autorka:

Małgorzata Kur

Ilustracje:

Magdalena

Starzyńska

Wydawnictwo EZOP

TADEUSZ KOŚCIUSZKO

Żył w latach: 1746–1817

Był: znakomitym dowódcą i inżynierem wojskowym (projektował fortyfikacje, czyli wojskowe budowle i urządzenia obronne). Jest uznawany za bohatera narodowego Polski, ale i Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Wielki żołnierz walczący o wolność.

Karl Gottlieb Schweikart,
„Portret Tadeusza Kościuszki”

Co trzeba o nim wiedzieć?

Był przywódcą powstania, które od jego nazwiska nazywamy kościuszkowskim. Wybuchło ono w 1794 roku. Polacy próbowali w ten sposób przeciwstawić się całkowitej likwidacji państwa polskiego. Niestety powstanie zakończyło się klęską.

Tadeuszowi Kościuszce przypisuje się pomysł powołania oddziałów kosynierów. Byli to żołnierze, których bronią były głównie kosy. Kosynierzy, mimo że byli słabo uzbrojeni, wstawili się zdobyciem armat w bitwie pod Raławicami.

Tadeusz Kościuszko

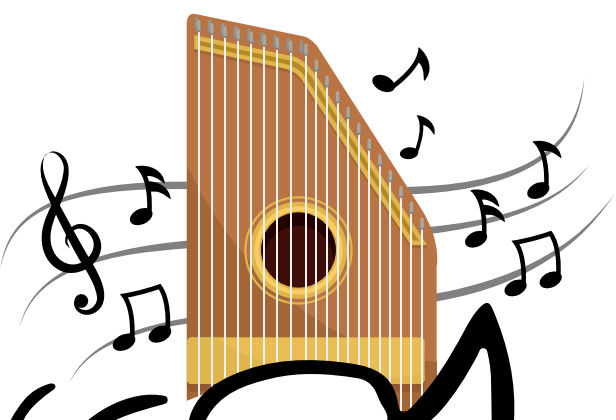

Kosynierzy na obrazie pod tytułem „Kościuszko pod Raławicami” namalowanym przez Jana Matejkę.

Kościuszko brał udział w walce o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Zasłynął wówczas nie tylko jako dowódca, ale i znakomity inżynier.

ĆWICZYMY JĘZYK... POLSKI!

SPRÓBUJ WYPOWIEDZIEĆ TE ŁAMAŃCE JĘZYKOWE.
NAJPIERW POWOLI, A POTEM SZYBCIEJ. DOBREJ ZABAWY! 😊

CZY TRZY CYTRZYSTKI
GRAJĄ NA CYTRZE, CZY
JEDNA GWIŹDŹE,
A TRZECIA ŁZY TRZE?

To cóż, że ze Szwecji?
To nic, że ze Szwecji!

Pchła pchłę pchła,
pchła przez pchłę płakała,
że pchła pchłę
popchała.

Suchą szosą
Sasza szedł.

Pęktł pąk,
pęktł strąk,
a bąk się zląkł.